

De oorzaken van de ondergang van de Russische Revolutie

Door [Emma Goldman](#)

- Originele titel: The Crushing of the Russian Revolution
- Verschenen: 1922, Freedom Press, London
- Bron: De oorzaken van de ondergang van de Russische Revolutie, 1924, De Fakkel, Amsterdam
- Vertaling: Henk Eikeboom
- Digitalisering en modernisering: [Tommy Ryan](#), 2016
- Gerelateerd: [De Russische tragedie](#), Alexander Berkman

De oorzaken van de ondergang van de Russische Revolutie

Gedurende mijn tweejarige verblijf in Rusland, zijn in de Amerikaanse pers herhaaldelijk artikelen verschenen, die van zogenaamde interviews met mij wisten te vertellen. In enige van deze artikelen kon men lezen dat mijn opvattingen veranderd waren, dat ik niet langer in de revolutie geloofde en in tegendeel van de noodzakelijkheid een regering overtuigd was. Eén krant bracht zelfs een sensationeel verhaal van een Amerikaanse vlag in mijn kamer, die ik als een heiligdom bewaarde. In één woord, men beeldde mij uit als een soort boeteling, die nu wanhopig over diens zonden aan de Amerikaanse regering in zak en as zit.

Dit alles is natuurlijk klinkklare nonsens. Ik was nooit sterker van de waarheid van mijn ideeën overtuigd; nooit te voren had ik sterkere bewijzen voor de logica en de innerlijke waarheid van de anarchistische leer. Ik heb mij echter door niemand laten uitvragen en wel om de eenvoudige reden, dat het langer dan een jaar geduurd heeft, eer ik in staat was weg te weten in de tragische situatie van Rusland. Ik was van mening, en ben dat nog heden, dat het Russische probleem veel te gecompliceerd is, dan dat men met enkele oppervlakkige woorden ermee afgedaan zou hebben. Dit was ook de oorzaak, waarom de meeste boeken over Rusland, door lieden geschreven die slechts veilige weken of hoogstens enige maanden daar geweest zijn, mij al te oppervlakkig voorkwamen. Zolang ikzelf nog in het duister tastte, kon ik er niet toe besluiten, een bepaalde mening openlijk uit te spreken. Maar zelfs toen ik er klaar voor was openlijk uitdrukking aan mijn mening te geven, had ik dit toch niet gedaan tegenover de vertegenwoordigers van de pers. Ik hield het voor noodzakelijk het stilzwijgen te betrachten zolang de verenigde machten van het imperialisme Rusland bij de keel hielden. Bovendien heeft een dertigjarige ondervinding met journalisten van alle soort mij niet van hun waarachtigheid kunnen overtuigen, hoewel ik graag toegeef, dat er uitzonderingen bestaan.

Nu is echter de tijd van stilzwijgen voorbij. Ik zal daarom openlijk uitspreken, wat uitgesproken moet worden. Daarbij ben ik mij van de moeilijkheden, die ik hierbij tegen zal komen, zeer wel bewust. Ik weet dat de reactionairen, de vijanden van de Russische revolutie, aan mijn woorden een valse uitlegging zullen geven; ik weet ook dat haar zogenaamde vrienden, die de Communistische Partij van Rusland met de Russische Revolutie verwarren, de staf over mij zullen breken. Het is daarom

noodzakelijk mijn verhouding tot beiden duidelijk bloot te leggen.

In 1918 maakte de regering van de Verenigde Staten een misdadigster van mij, dreef mij van huis en haard weg en dwong mij het land te verlaten. Dit alles, omdat ik het waagde mijn stem tegen de wereldoorlog[1] te verheffen. Ik heb toendertijd gewezen op de afschuwelijke verwoestingen die de oorlogen tot gevolg hebben, op de onmetelijke vernietiging van materiële waarden en op de wrede vernietiging van ontelbare mensenlevens. Dat was mijn misdaad. Tegenwoordig zijn er velen die de oorlog gesteund hebben, tot het inzicht gekomen dat degenen van ons die zich niet door de algemene oorlogswede lieten meeslepen, gelijk hadden dat de oorlog door kwakzalvers en hun aanhang, ten gunste van de oorlogsheren begonnen, ondersteund en gefinancierd werd. De “oorlog voor de democratie”, de “oorlog tot beëindiging van de oorlog”, heeft de wereld tot een ware hel gemaakt. Koning Honger, het grijzen van de dood op de bleke lippen, schrijdt machtig voort door alle landen, terwijl degenen die rijk en machtig werden door de vernieling van mensenvlees, deze machtigste aller koningen het hof maken. Niet tevreden met de afslachting van miljoenen en met de vernieling van de halve aarde, hebben zij van de wereld een vesting gemaakt, een politiek cachot[2], waar de vrijheden en rechten van de volken, veroverd in eeuwenlange worsteling, geboeid op de grond liggen. Het democratische Amerika, eens het “land van de vrijen, thuis van de dapperen”; Engeland, vroeger het toevluchtsoord voor de rebellen van alle landen; Frankrijk, de wieg van de vrijheid; en vele landen van mindere betekenis, wat zijn ze heden anders dan woestijnen van de geest? — Hun eens gastvrije poorten, zijn gesloten en verzegeld. Alleen de zuchten en vloeken van de ontelbare werklozen en de wanhoopskreten van de politieke gevangenen onderbreken de stilte op deze kerkhoven van de gedachten en ideeën.

Waarlijk, de oorlogsheren hebben reden tevreden te zijn over hun werk. Hun samenzwering had succes. Hun ijzeren voet rust bijna op de nek van de volken van de gehele wereld. O ja; zij hadden succes. Maar nog niet geheel en al, nog was daar Rusland.

Het eerlijke paar, grootkapitaal en militarisme, hadden niet gerekend op de Russische Revolutie. Wat “ongehoord” van het Russische volk, het vuur te ontsteken, dat de revolutie in geheel de wereld kon doen ontvlammen; juist op dat moment dat de oorlogswinsten zo rijkelijk vloeiden en het imperialisme zo zeker was van zijn volledige overwinning. Iets moest gedaan worden om dat “onbeschaamde ding”, die Russische revolutie, te vertrappen.

Gedurende de oorlog met Duitsland had men het huichelachtige verklaring uitgegeven, dat men geen oorlog tegen het Duitse volk, maar tegen het Duitse militarisme en imperialisme voerde. Dezelfde huichelachtigheid bespeurde men weer in de onheilige kruistocht tegen de Russische revolutie. Niet tegen het Russische volk maar tegen de Bolsjewiki trok men te velde - zij hadden de revolutie ontketend, zij moesten uitgeroeid worden. De veldtocht tegen Rusland begon. De indringers vermoordden miljoenen Russen, door de blokkade verhongerden en bevroren honderdduizenden vrouwen en kinderen en Rusland veranderde in een onmetelijke woestijn, waar de ondergang en de vertwijfeling hun tenten hadden opgeslagen. De Russische revolutie werd neergeslagen, en het regime van de Bolsjewiki versterkte zich in het onmetelijke. Dit is het eindresultaat van de vierjarige samenzwering van de imperialisten tegen Rusland.

Hoe kwam dat zo? Heel eenvoudig: het Russische volk, de enige die de revolutie gemaakt had en dat vastbesloten was zich tot elke prijs tegen de indringers te verdedigen, was te zeer in beslag genomen door de ontelbare fronten, in plaats dat het de inwendige vijanden van de revolutie aandacht kon schenken. En terwijl de arbeiders en boeren van Rusland zo heroïsch hun leven op het spel zetten, groeide de inwendige vijand steeds meer en werd steeds machtiger.

Langzaam maar zeker richtten de Bolsjewiki een centralistische staat op die de sovjets vernielde en

de revolutie neersloeg; een staat die zich, wat bureaucratie en despotisme betreft, nu met elke grote staat in de wereld vergelijken kan.

Mijn waarnemingen en studies van twee jaren hebben mij met zekerheid duidelijk gemaakt dat het Russische volk – was het niet al die tijd van buiten af bedreigd – het grote gevaar dat het inwendig bedreigde, heel spoedig zou hebben opgemerkt en afgeweerd, evenals de aanvallen van Koltsjak[3], Denikin[4], en de anderen. Zonder de contrare-revolutionaire aanvallen van de imperialisten zou het volk spoedig achter de ware tendensen van de communistische staat gekomen zijn, en spoedig de ontoereikendheid en onbekwaamheid om het vernielde Rusland weer op te bouwen bemerkt hebben. De massa's zelf zouden dan de buiten werking gestelde sociale krachten van het land nieuw leven ingeblazen hebben. Maar zou het volk niet evenzo gedwaald hebben en van de weg afgeweken zijn als de Bolsjewiki? Ongetwijfeld zou dat het geval geweest zijn. Maar het had dan tegelijkertijd ook geleerd, op zijn eigen initiatieven en kracht te vertrouwen, en daardoor alleen had de revolutie gered kunnen worden.

Slechts aan de misdadige stupiditeit van enige gewezen revolutionairen, die de interventie van het buitenland eisten, en aan de imperialisten die deze interventie financieel dekten, is het te wijten dat de Russische revolutie, de grootste gebeurtenis van eeuwen, te gronde ging. Daaraan is het ook te wijten dat de Bolsjewiki, omhuld door de mantel van de vervolgingen, ook verder als het heilige symbool van de sociale revolutie konden doorgaan.

Ik wil deze noodlottige dwaling blootleggen. Niet omdat ik het geloof in de revolutie verloren heb, maar omdat ik rotsvast overtuigd ben dat elke komende revolutie tot ondergang gedoemd is wanneer dat wat Lenin het militaire communisme genoemd heeft, aan de wereld opgedwongen zou worden. Niet omdat ik vrede met de staat gesloten heb, wil ik trachten te bewijzen wat de Bolsjewiki aan de Russische Revolutie misdaan hebben, maar omdat de ervaringen die Rusland opgedaan heeft ons, meer dan welke theorie ook, voor ogen stelde dat elke regering, om het even welke vorm zij heeft, of onder welk voorwendsel zij optreedt, een dood gewicht is dat de vrije geest en de daadkracht van de massa's remt. Dit aan te tonen ben ik verschuldigd aan de revolutie, die aan het kruis van het bolsjewisme geslagen werd; dit ben ik verschuldigd aan het gepijnigde Russische volk en de bedrogen wereld. Ik wil mijn gehele schuld betalen, onbekommerd om het misbruik dat reactionairen van mijn woorden zullen kunnen maken, en onbekommerd om de smaad van verblinde radicalen.

Wanneer men de verschillende factoren die tot de ondergang van de Russische revolutie bijgedragen hebben bekijkt, dan is het niet voldoende uitsluitend te wijzen op de rol die de contra-revolutionaire elementen in dit drama gespeeld hebben. Hun misdaden zijn werkelijk groot genoeg, om hen voor alle tijden te verdoemen. Deze Russische "patriotten" – monarchisten, kadetten (constitutionele democraten), rechtse sociaal-revolutionairen, enz. - vervulden de wereld met hun geschreeuw voor een interventie vanuit het buitenland. Wat ging het hun aan, dat miljoenen van hun eigen landgenoten en duizenden onschuldige slachtoffers uit alle andere landen in deze onheilige oorlog tegen Rusland afgeslacht werden? Zij zelf leefden immers volkomen in veiligheid: nóch de kogels van de Tsjeka, nóch de wurgende hand van honger of tyfus konden hen bereiken. Zij konden het zich veroorloven de rol van patriot te spelen. Toch is dit alles voldoende bekend en behoeft geen verdere verklaring. Niet bekend is echter dat de Russische en geallieerde interventies niet de enige handelende krachten geweest zijn in dit gewelddadige sociale drama, dat met de dood van de Russische Revolutie zijn einde vond. De anderen waren de Bolsjewiki zelf, en over hun rol wil ik nu spreken.

Wellicht was het noodlot van de Russische Revolutie reeds bij haar geboorte bepaald. De revolutie volgde een vierjarige oorlog direct op de hielen, een oorlog die Rusland van diens beste mankrachten beroofde, diens bloed in stromen vergoten en het hele land verwoest had. Onder zulke omstandigheden was het begrijpelijk geweest, wanneer de revolutie niet de nodige kracht had

kunnen ontwikkelen om de woedende aanval van de gehele overige wereld te weerstaan. De Bolsjewiki beweren dat het Russische volk wel sterk en heroïsch genoeg is om voor een grote omwenteling de eerste stoot te geven, maar niet over het nodige uithoudingsvermogen beschikte dat onontbeerlijk is voor de langzame en inspannende alledaagse arbeid van een revolutionaire periode. Ik bestrijd de juistheid van deze bewering. Maar zelfs wanneer deze opvatting goede gronden had, dan nog zou ik staande houden dat het niet zo zeer de aanvallen van buiten, als wel de onzinnige en wrede methoden in Rusland zelf geweest zijn, die de Russische Revolutie neergeslagen hebben en het volk het juk van het despotisme op de nek gelegde. Met was de marxistische staatskunst van de Bolsjewiki, de tactiek die men eerst als voor het succes van de revolutie onontkomelijk noodzakelijk geprezen had, om die later, nadat zij overal ellende, mistrouwen en vijandschap verbreid had, als schadelijk opzij te werpen, welke langzaam het geloof van het volk aan de revolutie ondergroef.

Wanneer er ooit twijfel over bestaan heeft, of het grootste gevaar voor een revolutie in de aanvallen van buiten af, of in de uitschakeling van het volk uit de gebeurtenissen en verlamming van hun interesse voor de revolutie van binnen uit te zoeken is, dan heeft de Russische Revolutie elke twijfel bij de beantwoording van deze vraag eens en vooral opgeheven. De contra-revolutie, ondersteund door de geallieerden met geld, oorlogsmateriaal en mensen, faalde volkomen. De oorzaak van haar nederlaag is niet zo zeer te zoeken in de heroïsche geest in het Rode Leger, maar veelmeer in het revolutionair enthousiasme van het volk, dat elke aanval met succes neersloeg. En desondanks stierf de Russische Revolutie een pijnlijke dood. Welke verklaring is er voor dit verschijnsel?

De hoofdoorzaken zijn niet ver te zoeken. Om te zorgen dat een revolutie in staat is alle weerstanden en hindernissen die zich op haar weg ophopen met succes te overwinnen, is het van beslissende betekenis dat zij het volk steeds als een fakkel voorlicht, dat het volk steeds de hartstochtelijke hartslag van de revolutie voelt. Met andere woorden, het moet voor de massa's steeds voelbaar zijn dat de revolutie haar eigen werk is, en dat zij in deze zo moeilijke taak om een nieuw leven te scheppen, actief deel hebben.

Voor een korte tijd waren de arbeiders, boeren, soldaten en matrozen inderdaad na de Oktober-revolutie meesters van hun eigen revolutionair lot. Spoedig mengde zich echter de onzichtbare, ijzeren hand van de communistische staat in, en scheidde de revolutie van het volk om diens aan eigen doeleinden dienstbaar te maken.

De Bolsjewiki vormen de Jezuïetenorde in de marxistische kerk. Niet dat zij als mensen oneerlijk, of met kwade bedoelingen bezielde zijn. Het is hun marxisme, dat hun politiek en hun methoden bepaald heeft. Dezelfde middelen die zij aanwendden, hebben de realisatie van hun oorspronkelijke doeleinden verhinderd.

Communisme, socialisme, gelijkheid, vrijheid - alles, waarvoor de Russische massa's zich het grootste lijnen getroost hebben, is door de bolsjewistische tactiek, door hun Jezuïtische stelling - dat het doel alle middelen heiligt - in diskrediet gebracht en in het slijk getrapt. Cynisme en ruwheid traden in de plaats van het idealistische streven, dat aan de Oktober-revolutie haar bijzonder kenmerk gegeven had. Elke enthousiasme werd verlamd, elke publieke interesse gedood, onverschilligheid en gebrek aan belangstelling beheersen inmiddels het volk. Noch de interventie, noch de blokkade waren in staat het volk van de revolutie te vervreemden en het een diepe haat tegen alles wat met haar in verbinding staat, in te boezemen; het was de inwendige politiek van de Bolsjewiki die dit tot stand bracht. "Wat voor doel hebben alle veranderingen?" zegt heden het volk, "alle heersers zijn gelijk - de arme heeft altijd te lijden." Dit fatalisme, verenigd met eeuwenlange onderworpenheid was het dat de Bolsjewiki de mogelijkheid gaf hun macht over Rusland op te richten. Is het de Bolsjewiki nu door de ervaring duidelijk geworden, dat het doel niet alle middelen heiligt?

Ongetwijfeld, Lenin[5] geeft dikwijls uitdrukking aan zijn berouw. Op elk al-Russisch conclaaf van de communisten klinkt ons een Mea Culpa[6] "Ik heb gezondigd?" tegemoet. Een jonge communist vertelde mij eens; "Ik zou niet verrast zijn, wanneer op zekeren dag Lenin de Oktober-revolutie voor een vergissing verklaren zou." Inderdaad, Lenin geeft zijn fouten toe, maar dat verhindert hem absoluut niet dezelfde foutieve politiek voort te zetten. Elk nieuw experiment wordt door Lenin en zijn zeloten[7] als het toppunt van wetenschappelijke en revolutionaire wijsheid geprezen. Wee degenen die het durven wagen het recht en de toereikendheid van de nieuwe verordeningen in twijfel te trekken. Zij worden onmiddellijk als contra-revolutionairen[8], speculanten en bandieten gebrandmerkt. Maar het duurt niet lang, of Lenin geeft weer uitdrukking aan zijn berouw en maakt zijn kudde blinde navolgers uit voor dwazen, omdat zij ooit in de mogelijkheid van het laatste experiment hebben geloofd.

Nadat hij zelf Rusland en de gehele wereld vier jaar lang bedrogen had, terwijl hij iedereen het geloof inpompte dat in Rusland het communisme bezig was opgebouwd te worden, bedekte Lenin op het congres van de al-Russische sovjets in 1921 zijn eigen kameraden met spot en hoon omdat zij naïef genoeg waren te geloven, dat het communisme heden in Rusland verwerkelijkt zou kunnen worden. Tegelijkertijd zijn echter de gevangenisdeuren nog altijd gesloten achter hen, die drie jaar tevoren reeds in milde, vorm dezelfde mening tot uitdrukking hadden gebracht.

Het zou zeer interessant zijn om de verschillende methoden hier uiteen te zetten die de Bolsjewiki achtereenvolgens gebruikt hebben om hun doeleinden te verwerkelijken; methoden welke het volk als de elixer der wijsheid opgedwongen werden, en die ten slotte de revolutie verstikt hebben. De ruimte van deze verhandeling heeft echter geen ruimte voor een uitvoerige analyse van alles dat de Bolsjewiki eerder aan de wereld verkondigd hebben. Ik zal daarom slechts de belangrijkste fasen en methoden in korte woorden behandelen.

De vrede van Brest-Litovsk

De vrede van Brest-Litovsk was het uitgangspunt van al het kwaad dat later volgde. Het was de geziene verloochening van al hetgeen de Bolsjewiki te voren aan de wereld verkondigd hadden: geen oorlogsschatting[9], zelfbeschikkingsrecht van die onderdrukte volken, opheffing van alle geheime diplomatie. Ondanks dat sloten de Bolsjewiki vrede met het Duitse imperialisme over het hoofd van het Duitse volk heen. Deze vrede werd met het verraad aan Letland, Finland, de Oekraïne en Wit-Rusland gekocht. De gevolgen? Meerdere jaren burgeroorlog, toen de versplintering daarvan een levensvraag voor de verdediging van de revolutie betekende, en het begin van de rode terreur, die tot de dag op vandaag het land beheerst.

De boeren van Oekraïne en Wit-Rusland wisten de Duitse indringers terug te drijven, maar hebben het verraad dat de Bolsjewiki op hen gepleegd hebben, nooit vergeten noch vergeven. De voortdurende aanwezigheid van een miljoen soldaten in de Oekraïne om de "bandieten uit te roeien", legt er getuigenis van af, met welk een "liefde" de Oekraïense boeren de communistische staat in het hart hebben gesloten. De boeren, die tot aan het verraad van Brest-Litovsk met de arbeiders eensgezind waren, wendden zich met haat en tegenzin af van de Bolsjewiki - die zich als vertegenwoordigers van boeren en arbeiders voordeden. Lenin eiste de bekrachtiging [van het Brest-Litovsk verdrag], opdat de revolutie adem zou kunnen halen. Dit was één van zijn vele flaters die Rusland het duurste kwam te staan; want het vernietigde de revolutie.

De raswjorkstka

De raswjorkstka, d.w.z. het inzamelen van levensmiddelen met behulp van geweldmethoden volgde de vrede van Brest-Litovsk op de voet. De Bolsjewiki beweren dat zij gedwongen waren hun toevlucht tot de raswjorkstka te nemen omdat de boeren geweigerd hadden de steden van levensmiddelen te voorzien. Dit is slechts gedeeltelijk waar. De boeren weigerden inderdaad hun producten af te geven aan de agenten van de regering. Zij eisten het recht, direct met de arbeiders in verbinding te kunnen treden, maar dit werd hun geweigerd. De ongeschiktheid van de bolsjewistische regering en de corruptie van hun bureaucratie hebben er veel toe bijgedragen, om de ontevredenheid van de landelijke bevolking aan te wakkeren. De industrie-fabricaten die men de boeren in ruil voor hun producten beloofd had, bereikten hen bijna nooit, en wanneer dit al geschiedde, dan waren het beschadigde fabricaten, of het juiste gewicht was er niet enz. In Charkow had ik zelf gelegenheid, de ongeschiktheid van het bureaucratische centrale apparaat waar te nemen. In een groot fabrieksmagazijn lagen grote hoeveelheden landbouwmachines. Moskou had bevolen, onder bedreiging van bestraffing wegens sabotage, deze binnen twee weken gereed te hebben. Het bevel werd uitgevoerd; maar nu lagen de machines daar al zes maanden, zonder dat de centrale autoriteiten ook maar één poging gedaan hadden, deze onder de boeren die in hun grote nood vergeefs om werktuigen smeekten, te verdelen. Dit was slechts een van de ontelbare voorbeelden, hoe het Moskouse systeem werkte, of beter gezegd, niet werkte. Kan men zich er dan over verwonderen, dat de boeren elk geloof aan de bestuurscapaciteiten van de bolsjewistische staat verloren hebben? Toen de Bolsjewiki eindelijk moesten inzien, dat zij het vertrouwen noch door praatjes, noch door vleierijen weer herwinnen konden, kwamen zij op het idee van de raswjorkstka. Een succesvollere methode om de boeren te verbitteren en ze tot uitgesproken tegenstanders van de nieuwe regering te maken zou absoluut niet gevonden kunnen worden. De raswjorkstka werd het voortdurend dreigende schrikbeeld voor de landelijke bevolking. Het beroofde hen van alles. Alleen de toekomst zal in staat zijn een volledig beeld te ontwerpen van de vreselijke consequenties van deze waanzinnige methode met al diens talrijke menselijke offers en verwoestingen. Hoe ongelofelijk het ook klinkt, het is in Rusland een goed bekend feit, dat het systeem van de raswjorkstka ten dele mede verantwoordelijk is voor de hongersnood die Rusland heeft geteisterd. Want men beroofde de boeren niet alleen van hun laatste poet meel, men nam hun zelfs de pootaardappelen en het zaaizaad af die zij voor het volgende jaar nodig hadden. De droogte is zeker de hoofdoorzaak van de hartverscheurende toestanden die in het Wolga-gebied geheerst hebben, maar niet minder blijft het waar: had men de boeren hun zaaigoed te rechter tijd en naar eigen believen gelaten, dan waren tenminste enige districten in staat geweest de honger aan de Wolga te verzachten.

De strafexpedities, die volgden op de weerstand van een dorp tegen de agenten van de regering die levensmiddelen inzamelden, en die steeds onder de leiding van communisten plaats vonden, vielen de bevolking met geweld aan en vernielden vaak het gehele dorp. Vergeefs protesteerden de boeren bij hun lokale besturen en ten slotte in Moskou zelf. In Rusland is een tekenende anekdote in omloop, die helder licht werpt op de mening van de boeren t.o.v. de bolsjewistische methode om levensmiddelen "in te zamelen". Een boerendeputatie verschijnt voor Lenin. "Nu, grootvadertje", wendde deze zich tot de dorpsoudste, "Je zult nu toch wel tevreden zijn. Je hebt het land, het vee, het gevogelte, kortom, je hebt alles". "Zo is het vadertje, god zij geprezen", antwoordde de boer "ja, het land behoort mij, maar je neemt mij het koren af, de koe behoort mij, maar jij neemt de melk, de hoenders zijn van mij, maar jij neemt de eieren. God zij geprezen, vadertje."

De boeren, die op deze wijze beroofd en bedrogen werden, keerden zich tegen de communisten. De regering, de strafexpedities met al diens onrechtvaardigheden, verwekten in het land een sterk contra-revolutionair gevoel.

Enige auteurs die over Rusland schreven, hebben de verklaring aangenomen, die de regering over het antagonisme van de boeren ontwikkeld heeft. Zo zegt bijv. Bertrand Russell – verreweg de meest serieuze en eerlijkste criticus van het huidige Rusland in zijn geschrift 'De praktijk en theorie van het bolsjewisme': "Men moet toegeven, dat de argumenten die de boeren voor hun antipathie tegen de Bolsjewiki aanvoeren, zeer onvoldoende zijn." Bertrand Russell heeft klaarblijkelijk nooit de gelegenheid gehad om de werking van de raswjorstka te leren kennen, omdat hij anders een andere indruk zou hebben gekregen.

Feit is, dat wanneer de Russische boeren niet zo passief en flegmatisch waren, de bolsjewistische staat geen lang bestaan gehad zou hebben. Maar zoals de zaken er nu voor staan, had het bolsjewistisch regime bijna op de passieve weerstand van de boeren schipbreuk geleden. Het was dit inzicht, niet het feit dat de raswjorstka onmenselijk en contra-revolutionair is, dat Lenin tot zijn nieuwe belastingpolitiek en tot de vrije handel gedwongen heeft.

De Russische coöperaties

De Russische coöperaties waren een grote economische en culturele kracht in het volksleven. In het jaar 1918 bedekten zij het land met een net van 25.000 sub-organisaties en hadden een ledental van negen miljoen. Haar kapitaal bedroeg in die tijd vijftien miljoen roebel en de som van de afgesloten zaken in het jaar daarvoor bedroeg 200 miljoen roebel. Zeker, de coöperaties waren geen revolutionaire organisaties, maar als verbindingsschakel voor de betrekkingen tussen stad en land waren zij onontbeerlijk. Wat er ook voor contra-revolutionaire elementen aan de top van de coöperaties stonden, zouden deze eenvoudig verwijderd kunnen worden, zonder dat men daarom de gehele organisaties zou moeten vernielen. Maar deze organisaties hun werkzaamheden toestaan, zou een beperking van de centrale staatsmacht schijnen! Op grond hiervan "liquideerde" men de coöperaties en vernietigde op deze wijze een grote factor voor de wederopbouw van Rusland volledig. Later echter, toen deze organisaties succesvol uit de weg geruimd waren – terwijl de mannen en vrouwen die in deze beweging een zo succesvolle werkzaamheid ontwikkeld hadden, hun leven in de gevangenschappen van de Bolsjewiki machteloos voorbij moesten zien gaan – sloeg Lenin zich wederom op de borst en liet zijn Mea Culpa weer luiden. Nu tracht men de coöperaties weer te restaureren en het dode lichaam weer leven in te blazen. Kort voordat de coöperaties weer wettelijk erkend werden, drukte Kropotkin, die toentertijd op z'n sterfbed lag, de wens uit dat men de zes leden van de coöperatie van Dmitrow uit de gevangenis vrij zou laten. Hij kende deze mannen als serieuze en voor hun ideeën levende arbeiders. Zij smachtten toen reeds achttien maanden in de Butyrki-gevangenis, omdat zij trouw aan hun werk waren. Maar pas nadat Lenin verklaard had dat men de coöperaties weer in het leven moest roepen, werden zij vrijgelaten.

Het is moeilijk aan te nemen, dat de coöperaties in de bolsjewistische staat ooit weer de kracht en betekenis zullen herkrijgen die zij voor hun vernietiging bezaten.

De Sovjets

Het huidige Rusland als Sovjet-Rusland te betitelen, of de bolsjewistische staat een sovjetregering te noemen, is belachelijk. De sovjets[10] vonden hun oorsprong in de revolutie van 1905 en traden na de Februari-revolutie weer te voorschijn. Zij hebben met de bolsjewistische regering evenveel verwantschap als de oer-christelijke beweging met de christelijke kerk. De raden van boeren, arbeiders, soldaten en matrozen waren het spontane resultaat van de bevrijde krachten van het Russische volk. Zij beantwoordden aan de behoeften van de massa's, die nu eindelijk, na

eeuwenlange onderdrukking, hun openlijke uitdrukking vonden. Reeds in mei, juni en juli 1917 drong de dynamische kracht van de sovjets de arbeiders en boeren tot inbezitting van fabrieken en grond en bodem. De sovjets verbreidden zich met grote snelheid over geheel Rusland, ontstaken de vlammen van de Oktober-revolutie en zetten hun werkzaamheid nog vele maanden na deze gebeurtenis verder voort. Vele socialistische politici zagen de betekenis van de sovjets niet in, en werden door ze weggespoeld. Datzelfde zou het geval geweest zijn met de Bolsjewiki, indien zij gepoogd hadden zich tegenover de aanzwellenden vloed van deze beweging te stellen. Maar Lenin is een sluwe en listige Jezüiet[11], en zo maakte hij de algemene kreet van het volk "Alle macht aan de raden!" tot zijn eigen motto. Pas toen hij en zijn Jezüitische volgelingen zich stevig in het zadel voelden, begon de afbraak van de sovjets. Nu zijn zij, zoals alle andere dingen in Rusland, nog slechts een schaduw, waarvan de lichamelijke substantie verdwenen is.

De sovjets brengen heden ten dage nog slechts de beslissingen van de communistische partij tot uitdrukking. Geen andere politieke mening heeft de mogelijkheid gehoord te worden. De kiesmethoden van de communisten zouden zelfs de afgunst van Tammany Hall[12] kunnen opwekken. Spoedig na mijn aankomst in Rusland zei een leidend communist tegen mij: "Mr. Murphy en Tammany Hall kunnen niet in onze schaduw staan." Natuurlijk dacht ik, dat de man een grap maakte. Mij werd echter zeer spoedig duidelijk dat hij de waarheid had gesproken. Elke denkbare kunstgreep wordt door de Bolsjewiki aangewend om de communistische stemmen in aantal te doen stijgen. In geval dat de gewone methoden niet lukken willen, dreigt men met inhouding van de rantsoenen en gevangenneming. De Tsjeka is juist als het noodlot alomtegenwoordig en de kiezers weten wat hun wacht. Het is daarom eenvoudig te begrijpen waarom de communisten bij elke verkiezing onherroepelijk een meerderheid verwerven. Ondanks dat komt het van tijd tot tijd voor, dat ook Mensjewiki, linker sociaal-revolutionairen en zelfs anarchisten een vertegenwoordiger er door weten te krijgen, wat geen kleinigheid is in het bolsjewistisch Rusland. Zonder pers, zonder het vrije woord en zonder het wettelijk verlof van propaganda in de fabrieken grenst het bijna aan het wonder wanneer het de oppositiepartijen lukt enige vertegenwoordigers in de sovjets te kiezen. Maar de mogelijkheid om zich daar gehoor te verschaffen, bestaat absoluut niet. De communistische claque (gehuurde applaudiseerders) zorgen er wel voor dat buiten communisten geen ander gehoord wordt.

Wanneer hier of daar een anarchist in de sovjet gekozen wordt, weigert de regering gewoonlijk het mandaat te erkennen of men vindt een of ander voorwendsel om de Tsjeka tegen de gekozene te laten optreden. In 1920 woonde ik een verkiezingsvergadering in een van de fabrieksclubs in Moskou bij. Het was de tweede keer dat de regering de kandidaat van de arbeiders, een anarchist, zijn zetel geweigerd had. Hoewel men als tegenkandidaat Semaschko, de commissaris voor openbare gezondheidszorg tegenover hem stelde, kozen de arbeiders voor de derde keer de anarchist. Vergeefs spande Semaschko zich in om zijn tegenstander persoonlijk te belasteren en in miskrediet te brengen. Vergeefs dreigde hij de kiezers met de vuist en sprak de ban over hen uit. De arbeiders lachten hem uit, schreeuwden ironisch bravo en kozen de anarchist voor de derde maal. Enige maanden later arresteerde men hem onder een of ander voorwendsel. Pas na een lange hongerstaking werd hij weer vrijgelaten, en dit geschiedde dan nog alleen maar omdat de Britse arbeidersmissie toentertijd in Moskou vertoefde en men een schandaal wilde vermijden.

Kort voor ik Moskou op 1 December 1921 verlaten heb, werden drie anarchisten, leden van de Moskou sovjet, gevangen genomen. Eén van hen verbande men uit de hoofdstad, tegen de beide anderen heeft men naar ik later vernomen heb, een aanklacht wegens "banditisme en ondergrondse werkzaamheid" ingediend; een zeer zware aanklacht, die gewoonlijk met fusillade zonder verhoor of proces bestraft wordt. Deze mannen waren te vrijmoedig in de sovjet opgetreden; daarom moesten zij "verwijderd" worden. Het is dus goed te begrijpen, dat noch de Moskou sovjet - of welke andere sovjet in Rusland ook - een zelfbestemmingsrecht of onafhankelijkheid in haar functies bezit. Zelfs

een gewoon lid van de Communistische Partij heeft daar geen bijzonder grote mogelijkheden z'n mening uitdrukking te geven. In de sovjets, zowel als in de gehele bolsjewistische regering, bevindt zich de "dictatuur van het proletariaat" in de handen van een zeer kleine groep en het is deze binnenste cirkel alleen, die Rusland en het Russische volk beheerst.

Wat eens een ideaal was — de vrije meningsuiting van arbeiders, boeren en soldaten — werd tot de gewone komedie die het volk niet begeert, en waarin het elk geloof verloren heeft.

De mobilisatie van de arbeid

De mobilisatie van de arbeid — welke in werkelijkheid arbeidsdwang is — werd tegenover de wereld als het belangrijkste bestanddeel van het communistische systeem geprezen. "Iedereen moet nu in sovjet-Rusland werken. Er zijn geen parasieten meer." Hoewel Lenin nooit openlijk toegegeven heeft dat deze methode, als zoveel andere soortgelijke experimenten die men gedecreteerd heeft om Rusland weer op te bouwen, een dwaling geweest is, geloof ik toch dat het hem volkomen duidelijk geworden is dat de dwangarbeid absoluut niets opgeleverd heeft om de productie van de arbeiders op te voeren. Gedurende zijn bestaan was hij slechts in staat een algemene kudde-slavernij te verwekken en de burgerlijke klaplopers door het apparaat van de bolsjewistische klaploperij te vervangen. Zijn taak was, de arbeiders tot arbeid aan te drijven, toezicht te houden bij hun bezigheid, hen gevangen te nemen en zo nodig zelfs dood te schieten, wanneer zij zonder verlof hun werk verlaten hadden. De grote meerderheid van de arbeiders ging ook de bedrijven in, niet om te werken, maar om daar niets doend rond te hangen en onder de hand enige artikelen te vervaardigen die hun vrouwen en kinderen op het land voor meel en aardappelen konden ruilen. Dit was de enige weg voor hen om niet te verhongeren.

De zwarte handel

Over de mogelijkheid, iets van het land in de stad te brengen zou men alleen al een geheel boek kunnen vullen. Tezamen met het verbod van de handel werd de sagrjaditelni otrjad ingevoerd d.w.z. afdelingen van soldaten en Tsjekisten die op elk spoorwegstation geposteed waren, om alles te confisqueren wat door particulieren naar de stad gevoerd werd. De ongelukkige arme duivels, die zich eindelijk onder onbeschrijfelijke moeilijkheden een reisverlof verschaft hadden, die dagen en weken op de stations geduldig wachten moesten, tot zich eindelijk een reisgelegenheid voordeed, en die eindelijk na een afschuwelijke reis in vuile en overvolle wagons of op, de daken en treeplanken daarvan t geluk hadden een poet meel of aardappels te veroveren, moesten het zich rustig laten welgevallen, wanneer hun aan t einddoel hunner reis alles door de Otrjad afgenomen werd. In de meeste gevallen verdeelden de verdedigers van de communistischen staat de geconfisqueerde dingen onder elkaar. De arme slachtoffers konden zich gelukkig achten, wanneer uit de geschiedenis voor hen geen verdere onaangenaamheden voortkwamen, want dikwijls beroofde men hen niet alleen van hun kostbaar bezit, maar wierp ze nog bovendien wegens "speculatie" in de gevangenis. Het getal van de werkelijke speculanten, die gevangen genomen werden, was onbeduidend in vergelijking met de schare ongelukkige menschenkinderen, welke de gevangnissen van Rusland vulden, omdat zij getracht hadden, zich van de hongerdood te redden.

Een ding moet men de Bolsjewiki toegeven — zij doen geen half werk. Zodra de dwangarbeid wet geworden was, werd hij onbarmhartig tot uitvoering gebracht. Mannen en vrouwen, jong en oud, allen dun gekleed, in kapotte schoenen of de voeten in vuile lappen gewikkeld, werden zonder onderscheid des persoons in vorst en sneeuw naar buiten gedreven om sneeuw te scheppen of ijs te breken.

Menigmaal zond men hen in groepen de bossen in om hout te hakken. Borstvliesontsteking, tering en longontsteking waren het gevolg. Pas na deze resultaten schiepen de wijzen in het Kremlin een nieuw ambt voor de verdeling van de arbeid. Dit ambt besliste over de lichamelijke geschiktheid van de arbeiders en classificeerde en verdeelde hen naar hun beroepen.

Men kan er zich niet over verwonderen, wanneer onder zulke verslavende en mensonwaardige voorwaarden de mensen zich trachtten aan de arbeid te onttrekken, wijl zij de methoden, waarmee zij tot dien arbeid gedreven werden, in de ziel haatten. De mensen begonnen in de communistische staat de bloedzuiger te zien, die hun de levenskracht uit de aderen zoog. Was het wonder, dat zelfs de arbeiders van Petrograd, de revolutionairste van heel Rusland, die de ergste stoten in de langen strijd hebben opgevangen, die zo heroïsch hun stad tegen de horden van Joedenitsj verdedigden en die ontzettend hoorde de honger en koude geleden hebben, was het wonder, dat zelfs zij de valse revolutionairen en alles wat met hen verbonden was, begonnen te verafschuwen? Niet hun fout was het, hei was de wrede bolsjewistische staatsmachine, die hunne idealen en hun geloof ondergraven heeft. Zij was het die in de massa's een contra-revolutionair gevoel verwekt heeft, dat slechts zeer langzaam te overwinnen zal zijn.

Eén gebeurtenis zal mij steeds onvergefelijk blijven, een toneel uit een vergadering van de sovjet van Petrograd. Het was in dien nacht, toen het lot van Kroonstad beslist zou worden. Na de lange redevoeringen van de communistische leiders vroegen enige arbeiders en matrozen het woord. Een arsenaal-arbeider sprak. Zijn gezicht was naar de voorzitter, niet naar de vergadering gewend. Zijn stem sidderde van inwendige opwinding. Zijn ogen bliksemde en zijn gehele gestalte beefde. Hij sprak tot Sinowjew, de voorzitter van de sovjet van Petrograd: "Drie en een half jaar geleden werd gij als Duits spion, als verrader aan de revolutie gebrandmerkt en door de politie bloedhonden opgejaagd en vervolgd. Wij, de arbeiders en matrozen van Petrograd, hebben u gered, wij streden voor u, bloedden voor u en stelden u uiteindelijk op de plaats die u heden inneemt. Wij deden dit, omdat wij geloofden, dat u aan de wensen van het volk uitdrukking zou geven. Vanaf dat ogenblik af hebben u en uw regering zich van ons verwijderd. En nu slingert u ons beledigingen in het gezicht en hebt de moed ons voor contra-revolutionairen uit te maken. U werpt ons in de gevangenis en fusilleert ons, omdat wij van u de inlossing vorderen van de beloften, die u ons in de Oktober-revolutie gegeven hebt."

Ik weet niet, wat er van deze man geworden is. Wellicht bracht zijn eerlijkheid hem in de gevangenis, wellicht in het graf. Zijn hartenkreet vond slechts dove oren. En toch was het de schreeuw van een ziel, die met de dood worstelde, de schreeuw van de gehele Russische volksziel, die gedurende de revolutie een zo buitengewone graad van begeestering najaagde en bereikte, en die de bolsjewistische staat thans in ketenen geslagen heeft.

De Tsjeka

De Tsjeka, de al-Russische buitengewone commissie, is ongetwijfeld het donkerste instituut van het bolsjewistische regiem. Zij werd spoedig na de machtsverovering door de Bolsjewiki in het leven geroepen om de contra-revolutie, de sabotage en de speculatie te bestrijden. Aanvankelijk werd de Tsjeka door het commissariaat voor binnenlandse zaken, de sovjets en het centraal-comité van de communistische partij gecontroleerd. Langzamerhand ontwikkelde zij zich echter als de machtigste organisatie in heel Rusland. De Tsjeka is heden niet meer een staat in de staat, maar een staat over de staat. Geheel Rusland, tot de meest afgelegen dorpen toe, is met een net van de Tsjeka bedekt. Elke afdeling van het uitgebreide bureaucratische systeem heeft haar buitengewone commissie,

wiens almacht over leven en dood van het Russische volk beslist.

Men zou de pen van een Dante moeten bezitten om aan de wereld de hel die door deze organisatie geschapen werd, in een geheel haar afschuwelijkheid voor ogen te kunnen stellen: de verruwende, karakter-ontbindende werking, die zij op haar eigen werktuigen uitoefent, de schrik, het wantrouwen, de haat, het lijden en de doodspijnen, die zij over Rusland gebracht heeft. Het hoofd van de al-Russische buitengewone commissie is Dserschinsky. Hij, samen met de leden van zijn presidium, zijn "beproefde" communisten. In een officieel bericht verklaarde Dserschinsky: "Wij zijn de vertegenwoordigers van de georganiseerde schrik... wij terroriseren de vijanden van de sovjet-regering... Wij hebben de macht huiszoekingen te doen, voorwerpen en kapitalen te confisqueren, arrestaties te gelasten, onderzoeken in te stellen, degenen die wij voor schuldig houden voor het gerecht te leiden, te veroordelen, zelfs tot de doodstraf." Met andere woorden - de Tsjeka is spion, politiedienaar, rechter, cipier en beul in één persoon. Het is de hoogste macht, waartegen geen verzet baat en waaraan slechts zelden iemand ontkomt. Het onderneemt acties bijna altijd bij nacht. Het plotseling opvlammen van een lichtvloed in een district, het lawaai van de met waanzinnige snelheid rijdende auto's van de Tsjeka zijn de signalen om de bevolking te alarmeren en in grote angst te brengen. De Tsjeka is weer aan het werk. Wie zijn de ongelukkigen die men dezen nacht gevangen genomen heeft? Wie zal de volgende zijn?

De Tsjeka werd in het leven geroepen om de contra-revolutie te bestrijden, echter op elke werkelijke samenzwering die zij ontdekt heeft volgen nieuwe onwerkelijke, of die het zelf gesmeed heeft. Men mag niet vergeten, dat het belangrijkste bestanddeel van de Tsjeka diens spionnen en provocateurs zijn. Als een tyfusplaag vergiftigen deze de gehele atmosfeer van Rusland. Zij schrikken voor geen middel terug, hoe eerloos en wreed het ook moge zijn, om hun slachtoffers gevangen te nemen en ze als gevaarlijke contra-revolutionairen en speculanten te veroordelen. In werkelijkheid echter, is de Tsjeka zelf een ware broeikas voor contra-revolutionaire aanslagen en fabelachtige speculaties.

Elke communist is door de discipline van diens partij verplicht ten alle tijde dienst in de Tsjeka te doen. De meerderheid van de Tsjekisten zijn echter vroegere leden van de oude tsaristische Ochrana, de Zwarte Honderd en vroegere hoge officieren van het leger. Zij zijn de ingewijden in de aanwending van barbaarse methoden. De westelijke landen worden gevoed met schitterende berichten over de volkstribunalen in Rusland, aan het hoofd waarvan arbeiders en boeren zouden staan. Zulke gerechtshoven zijn, waar de Tsjeka heerst, onbekend. De verhandelingen zijn geheim. De zogenaamde verhoren, wanneer zij plaats vinden, zijn een groteske karikatuur van de gerechtigheid. De "beklaagde" staat tegenover van te voren gefabriceerde bewijzen, hij heeft geen getuigen, noch is hem een verdediging geoorloofd. Wanneer men hem uit de verschrikkelijke kamer wegvoert, weet hij niet of hij vrijgesproken of veroordeeld is. Hij bevindt zich de gehelen tijd in een zenuwslopende onzekerheid, tot men hem op een nacht weghaalt en niet meer terugbrengt. De volgende morgen haalt een Tsjekist zijn enkele bezittingen af en de overige gevangenen weten dan dat de eindeloze serie koelbloedige moorden weer met een nieuwe aangevuld is. En de verwanten en vrienden van de ongelukkigen? Dag aan dag en week aan week staan zij in rijen in de Ljubjanka, de straat waar de afschuwelijke Tsjeka haar zetel heeft, en wachten ongeduldig op een woord van hun vriend, tot men hun uiteindelijk meedeelt, dat de betreffende in de voorbijgegane nacht is doodgeschoten. Zo voegt men aan de tragedie en de smart van de leeddragenden nog de belediging toe.

Net als de oude Ochrana van het tsarisme, laat ook de bolsjewistische Ochrana het publiek over haar schanddaden duister tasten. Maar de waarheid zal eens aan het licht komen. Een vrij omvangrijk gedrukt materiaal over de terroristische daden achter de muren van de Tsjeka de brutale foltering, de omkoperijen en de wijd verbreide speculatie, is thans reeds voorhanden. Om zich over deze dingen helderheid te verschaffen, is het in het helemal niet nodig om naar de tegenstanders van de Bolsjewiki om bewijzen te gaan. De Tsjeka zelf bezorgt ons af en toe zulk materiaal. Zo vindt men bijv. in nummer 3 van het wekelijkse orgaan van de Tsjeka een artikel dat de noodzakelijkheid van de

foltering bepleit. Dit artikel, dat het opschrift "Genoeg sentimentaliteit" draagt, zegt onder andere letterlijk: "In het optreden tegen de vijanden van de sovjet-republiek is het noodzakelijk, foltering aan te wenden, om bekentenissen uit hen te persen en ze daarna naar de andere wereld te helpen." - De lezer mag zich in geen geval verbeelden, dat de Tsjeka er sinds 1918 op vooruitgegaan is. In de zomer van 1921 toen het zogenaamde complot van professor Tagantseff in Petrograd ontdekt werd, sloeg men de gevangenen, folterde hen doordat men hun niets te drinken gaf en wendde andere soortgelijke uitstekend "revolutionaire" middelen tegen hen aan. Ik heb deze informatie niet van contra-revolutionairen, maar van een zeer oprechte communist, die onder de gearresteerden was en getuige van de successen van de Tsjekistische methoden.

Een communist onder gevangenen genomen contra-revolutionairen? Hoe is dat mogelijk? Heel eenvoudig. Wanneer de Tsjeka haar net uitwerpt, vangt zij de onschuldigen tezamen met de schuldigen, inderdaad meestal de onschuldigen. Want hoe kunnen bijv. 68 personen aandeel hebben in een samenzwering, zonder dat de hele stad er van af zou weten? En toch werden er 68 personen die zomer in Petrograd doodgeschoten, in verband met het "complot" van Tagantseff. En dit was slechts een klein percentage van de onschuldige mannen, vrouwen en zelfs minderjarigen, die in de ondergrondse ruimten van de Tsjeka ter dood gebracht werden.

Herhaaldelijk stelde men aan de regering de eis, de macht van deze vreselijke organisatie te beperken. Zo'n poging werd in de herfst van 1920 gedaan. Maar onmiddellijk vermeerderde zich het aantal misdaden in Moskou, en de "samenzweringen" werden talrijker. De Tsjeka moest natuurlijk bewijzen, dat zij onontbeerlijk was voor de bolsjewistische staat. Daarop zei men openlijk Dserschinsky dank en publiceerde deze dankzegging in de "Prawda". In een van de zittingen van de Sovjet van Petrograd verklaarde Sinowjew Dserschinsky voor "een heilige die zich aan de revolutie gewijd heeft." De geschiedenis van de zwartste middeleeuwen is vol van zulke martelaars. Hoe verschrikkelijk, dat de Bolsjewiki het duistere verleden van de menselijke geschiedenis navolgen moesten. Bij deze gelegenheid is het interessant zich de houding te herinneren die de Bolsjewiki in het jaar 1917 aangenomen hebben, toen de provisorische regering een poging deed de doodstraf voor deserteurs in te voeren. Toentertijd protesteerden de Bolsjewiki op z'n heftigst tegen zulke brutaliteit, zij voerden aan hoe barbaars en degraderend de doodstraf voor de mensheid is. Op het tweede al-Russische congres van de sovjets, kort na de Oktober-revolutie, stemden de Bolsjewiki, tezamen met andere revolutionaire elementen, voor de afschaffing ervan. Heden ten dage zijn de Razstrels (fusilleringen) echter de geliefde methode van de Tsjeka. Een methode, waarover een communistische heilige de beschikken heeft en die door de communistische staat gesanctioneerd is.

Wat wordt er van het marxisme, dat predikt dat de sociale revolutie de geboorte van een nieuw maatschappelijk leven is? Is in de bolsjewistische principes en methoden, zoals zij in Rusland in toepassing gebracht worden, ook maar één aanwijzing daarvan aanwezig? De bolsjewistische staat heeft het bewijs geleverd dat het voor de Russische Revolutie een samenzwering van vernietigende betekenis geweest is en nog steeds is.

Voetnoten

- [1] Emma Goldman was een actief tegenstander van de Eerste Wereldoorlog en heeft hiertegen verschillende artikelen en toespraken gehouden. Hiervoor heeft zij in de Verenigde Staten twee jaar in de gevangenis gezeten.
- [2] Cachot: donkere gevangenis
- [3] Aleksandr Vasilevitsj Koltsjak - Russisch admiraal onder de tsaar en politiek en militair leider van de Witten tijdens de Russische Burgeroorlog.

- [4] Anton Ivanovitsj Denikin - Russisch (tsaristisch) generaal en commandant van de Witten tijdens de Russische Burgeroorlog.
- [5] Men bedenke, dat dit geschrift vóór Lenin's dood geschreven schreven werd (Vert.).
- [6] Mea Culpa: Latijns: (door) mijn schuld, rechtswetenschap.
- [7] Zeloten: 1) Fanatici; 2) Fanatiekelingen; oorspronkelijk aan-uiding voor een groepering die sterk ijverde voor het behoud van het jodendom en zich fel verzette tegen de Romeinen.
- [8] De partijgangers van de Bolsjewiki in Nederland kennen dit foefje ook! (vert.)
- [9] Oorlogsschatting: belasting opgelegd aan de verliezer van een oorlog, uiteindelijk betaald door het volk.
- [10] Sovjet: simpelweg het Russische woord voor 'raad'
- [11] Jezuïeten vormen een kloosterorde maar leven niet noodzakelijk in kloosters. Net als veel andere orden zijn zij gehouden tot kuisheid, armoede en gehoorzaamheid (noot digitaliseerder).
- [12] Tammany Society (later vooral bekend als Tammany Hall), was een Amerikaanse patriotistische organisatie die zich inzette voor het behoud van "democratische" idealen.

From:

<https://www.anarchisme.nl/> - **Anarchisme.nl**

Permanent link:

https://www.anarchisme.nl/namespace/de_oorzaken_van_de_ongegang_van_de_russische_revolutie

Last update: **07/04/20 11:24**